

תנועות התנדוני

אנשי השרום והקירמה שמאסו עד כה בפעילות פוליטית, מעבר לשיגור מכתבים למערכת העיתונים והשמעת דיעות פרטיות בד"אמותיהם. מה יגידו לילדיהם בעוד 25 שנים, כשהללו ישאלו: „אבא, היכן היית?”

ערבים ישראלים, שאינם רוצים להשתייך למחנה גרוריה-השילטון מצד אחד או לשורות רק"ח מצד שני, המבינים שרק במאבק משותף עם הציבור הישראלי המתקדם יכולים הם להפוך את ערביי ישראל לשותף אמיתי במדינה.

בני „עדות המזרח”, המבינים שאין להעמיד את הגיוענות של ה„דפוקים” מול הגיוענות של ה„דופקים”, שאין ללכת שולל אחרי עסקנים פושטי-רגל, אלא יש להקים כוח אותנטי לשיחרור-עצמי שיצטרף וישתלב במחנה גדול ולוחם, שבו יתאחדו למאבק משותף כל לוחמי-השינוי, ללא הבדל לאום, עדה, דת, מין, גיל וצבע-עור. לא הסתה ביולוגית דרושה לנו, אלא יצירת ריקמת-חיים משותפת חדשה, תוך מאבק והתמודדות.

ועדי-עובדים וחוגים מיקצועיים של עצמאיים, המבינים כי אין ערך למאבק של קבוצה זו או אחרת לשיפור תנאי-החיים, כל עוד החברה כולה חולה, והמשק מנוהל בידי עלית נצלנית, מושחתת ובלתי-מוכשרת.

תנועות-המרוי לא תקום עליוויו חיבור מכני של קבוצות. היא צריכה לקום במעשה-הכרזות, שייצור מהות חדשה, איכות פוליטית חדשה.

תנועת-המרוי החדשה — אל לה להדביק לעצמה תווית של „איזם”, המגבילה אותה לפינה של הבמה המדינית.

יש ליצור כתובת, שאליה יוכלו לפנות כל שוחרי השינוי, כל השואפים לשלום, לדמוקרטיה ולצדק חברתי. כתובת לכל המתלבטים, שהגיעו תוך מאבק פנימי למסקנה שבעל-מצפון שוב אינו יכול לתת את קולו למערך או לגרוריו.

רבים מאלה לא יתנו את קולם ואת אהדתם לכת כזשהי, ישנה או חדשה. הם יכולים לתת את ידם למחנה גדל, מלכד, שבו יש מקום לסוציאיסטים ולליברלים, להומאניסטים ולכל שוחרי הרפורמה, שונאי השחיתות והרודנות.

לכן אין המדובר ב„חזית השמאל”, ולא באיחוד „קבוצות שמאלניות”. מדובר בתנועת-מרוי כללית.

איוה שם ניתן לה? מכל השמות שהוצעו, אני תומך בזה המדגיש את הגישה החדשה, הבלתי-מימסדית, שתאחד את כל המשתתפים בה. תהיה זאת גישה ראדיקלית.

אני מציע ליצור את המערך הרדיקלי הישראלי.

אין זו משימה בלתי-אפשרית — אם כי אין משימה קשה יותר מאשר ליצור כוח מדיני חדש. זהו תמיד מעשה של בראשית, בריאה חדשה.

כבר עשינו זאת פעם אחת, בהצלחה.

תנועת העולם הזה — כוח-חדש נולדה לפני שמונה שנים יש מאין. בעיקבות קריאה שהתפרסמה בשבועון זה, התלכדו אז יחידים וחוגים שבאו מכיוונים שונים — החל בפורשי גח"ל וכלה בפורשי מק"י, וכאלה שמאסו תמיד בכל מיפלות המימסד ונחלצו זו הפעם הראשונה לפעור לה פוליטית.

תנועה זו, הכוח החדש הראשון שנולד בארץ מאז שנות ה'20, הוכיחה בשתי מערכות בחירות שאינה אפיוזה חור לפת. יידיים בבית — ובעיקר האוייבים — מכירים ביחודה ובכוחה. אחרת לא היו זוממים מזימות כה רבות נגדה. עד לחקיקת חוק בדר-עופר.

אולם תנועה זו לא היתה מעולם מטרה בפני עצמה, וגם מייסדיה ומקימיה לא ראו בה אייפום מיסגרת מקודשת. היא היתה מערך ראשון, ותפקידה העיקרי הוא עתה להשתתף ביצירת המערך הבא, שיהיה כולל ורחב יותר. לכך אני קורא עתה.

אין זו קריאה ראשונה. לפני שנתיים פירסמתי, מעל עמודי הארץ, קריאה דומה תחת הכותרת „רגע של אמת”.

בחיים המדיניים, הכל תלוי בטיב העיתוי. נראה שלפני שנתיים לא היתה עדיין השעה כשרה מבחינה נפשית. חומרת המתרחש במדינה עדיין לא הדרה או לכל הלבבות.

יתכן שהשעה הגיעה עכשיו.

בעוד חודשים מעטים תיערכנה בחירות במדינה. בהן ייקבע אם בארבע השנים הבאות, אולי הגורליות ביותר בתולדות הבית השלישי, תעמוד הכנסת בסימן הוויכוח הבילעדי בין מיפלת גולדה-דיין ובין מיפלת בגין.

האם להחין היחידיו על הממשלה יבוא מצד הקצה הזאומני הקרי צוני? או שניצור כנסת הבאה בסים איתן לאופוזיציה רדיקלית

לוחמת, שתוכל לעצור את התהליכים המפוכנים ולהפעיל לחץ בכיוון הפוך?

בהתלבדויות של ערבי-בחירות דבק תמיד שמץ של השד של טכסיס אלקטורלי. אך לעומת זאת יש לקחת בחשבון שבחברה דמוקרטית, הבחירות מאיצות את כל התהליכים, ומשחררות כוחות שהם דרומים בשאר ימות ארבע-השנים.

על כל פנים — הבחירות קובעות לנו גבול ישל זמן. זוהי השעה האחרונה.

אני קורא להקמת המערך הרדיקלי הישראלי, ככוח מאחד ומלכד את כל שוחרי השלום, הדמוקרטיה והצדק הסוציאלי.

אני מאמין שכוח זה יהיה מסוגל, בשנים הקרובות, להשמיע לא רק קול של אזהרה ומחאה, אלא גם להשפיע על ההכרעות המעשיות, למנוע אסון לאומי ולהצביע על דרך חדשה.

אני יודע שקיימת בציבור כמיהה עמוקה להקמת כוח חדש כזה. השעה כשרה. הצורך זועק לשמיים. **הבה נענה לאתגר!**

תנועת המרוי העברי קמה באחת השעות היפות של מאבקנו. התאחדו בה כל הלוחמים, לפליגה. מעשיה תרמו תרומה מכרעת להקמת המדינה.

כיום, כעבור דור, נמצאת מדינה זו בסכנה. סכנה חמורה מכל סכנה חיצונית. סכנה של התפרקות פנימית, של התנוונות והסתאבות. של הניתקות מכל אידיאל חיובי, לאומי ואנושי.

שוב יש להשמיע את הקריאה לאיחוד הלוחמים. שוב יש להניף את דגל המרוי.

הירדררות הפנימית הולכת ומתקדמת בתאוצה גוברת. **השלום** הפך מליצה ריקה, שמשלמים לה מס'ספתיים. בצמרת המדינה גברה האמונה שחוסר-השלום הוא מצב רצוי לצמיתות, וכי החזקת שטחים עדיפה לאין שיעור על כל חועלת שהשלום יכול להביא עימה.

מנוי וגמור עימה לבנות את עתידנו על חורכנו הסופי של העם השני („שאינו קיים”), ולהפוך את ישראל למדינה קולוניאלית נופח המאה ה'19, ובה עמיאדונים עתירי-זכויות ועם-כישרתים שאינו משלים עם גורלו.

הדמוקרטיה הפכה קליפה ריקה, שבתוכה מתגבש והולך מישטר חדמיפלטתי, מין בולשביזם מנוון ומושחת עד לשד עצמותיה, המחלק פירוורים לאופוזיציה-מטעם. חוק בדר-עופר אינו קונוייה חד'פעמית.

זהו שדכ בתהליך של הסתאבות צינית וכרוטאלית, המנתקת את השילטון מכל זיקה לעם הכוחר, וההופכת את הבחירות לטכס פורמלי חסרי-משמעות.

הצדק החברתי הולך ומתרחק. לא רק האיי דיאלים הישנים של שיוויון ואחווה נזרקו הימה, כמיטען מיותר, אלא גם היעדים המעשיים של שיוויון-הזדמנויות וריקמה חברתית בריאה.

במקום פער פכיר, המכוסם על הישג ותמי ריץ, בא הפער בין עלית חדשה, שפילית ונצלנית בעיקרה, ובין תחתית אתנוסוציאלית, תורשתית, הנדונה להתנוונות גוברת כמרוצת הדררות.

מישטר זה אינו סוציאליסטי, אינו ליברלי, ואף אינו קפיטליסטי-מתקדם. זהו מישטר מיוחד-במינו, ישראלי-ייחודי, שבו שותפות כל מיפלות המימסד — החל ב„שמאל” של המערך וכלה ב„מין” של גח"ל.

אם תמשך המדינה בדרך זו, היא תהיה בי מלאת יובל קיומה גטו המוש, החי על חרבו, מנותק מן העולם, נתון במידחמת-יקבע עם כל שכי ניו ועם האוכלוסייה הקולוניאלית החיה בקירבו.

מוסדות-המימסל בה יהיו בידי אליגארכיה רודנית ומושחת, ושיכבות חברתיות-עדתיות שלמות יהיו בה במצב של מרד מתמדי, שרק מילחמה מתמדת תוכל למנוע התפוצצות. אפשר להוסיף לרשימה את השחתת איכות-החיים והנוף, הרעלת האוויר והפיכת הערים לגיהנום.

ואולי גרוע מכל: בצד הירדררות המעשיות ישנה הירדררות נפשית. שטיפת-מוח טוטאלית, מתמדת ובלתי-ינאית, באמצעות כל מכשירי החיי נוך והתקשורת, יוצרת כמהירות טיפוס ישראלי חדש, קונפורמיסטי, המנוכר מכדל האנושות, שאיבד כל זיקה לשלום, שהשלים עם רודנות המנוגנון המושחת והרואה בצדק החברתי מלי צה שדופה.

מי אשם?

כל לערוך רשימה ארוכה. האופוזיציה שבתוך המערך מצייצת כציפור קנארית בכלוב-הזהב. מ"ם נעלמה ככוח עצמאי, מבחינה גופנית ונפשית כאחת. הליברלים הצמאיים אינם ליברלים ואינם עצמאיים, ומסתפקים בתעלולים של מאבק מדומה, גח"ל סולל את הדרך בפני השילטון.

אך יותר מכל אשמים אותם הרואים את המתרחש בעין פקוחה. רבים וטובים וישבים בבית, מחרפים ומקטרים בחוגי-ידידים אינטימי, ושופכים קיתונות של בוז על העוסקים בפוליטיקה המזוהמת. כמה מן הגופים הפוליטיים הקטנים, שנותרו בשדה-הקרב, משקיעים את מיטב מאמציהם זה נגד זה, תוך דבקות במיסגרות חסרות-ערך ובתוויות חסרות-משמעות. השיגרה הכיתתית שולטת בכיפה.

יש המכריזים השכם והערב שמחוגי השעון מתקרבים לשעה ה'12, שהמדינה עוברת את פרשת-הדרכים ונכנסת לנתיב שאין בו חזרה. אולם המעשים אינם תואמים את הדיבורים. ההודעות הגדולה למעשה משותף וגואל, שהיה צריך לנבוע מן החרדה שבלב, בוששה לבוא.

הציבור הטוב אינו יכול להאמין ולרחוש כבוד למי שמתריע נגד סכנה נוראה, ואינו מסיק מכך מסקנה אישית וציבורית. מי שמפעיל את פעמוני-האזהרה, חייב להזדקק ראשון.

יש צורך בהזדקקות נגד המישטר הקיים. יש צורך בהקמת תנועת-מרוי פוליטית גדולה ורחבה.

כמה תנועות וקבוצות קטנות קראו לאחורנה לאיחוד הכוחות הפזורים במערכה. להקמת חזית משותפת. זוהי קריאה חיובית וחשובה, המבטאת את המועקה הגוברת. אך לא די בכך.

לא די באיחוד שזושיארבע תנועות קטנות. יש צורך בהתלכדות ציבורית רחבה, בהקמת מערך חדש של תנועות ואישום, ביצירת יש מאין.

אני רואה לנגד עיני תנועת-מרוי שתכלול, נוסף על הגופים הקיימים, ציבורים חדשים:

חלק ניכר מן הקהיליה האקדמאית, הרואה את המתרחש בעין פקוחה. עליה לנטוש את מגדל-השן האגדתי, לחרוג מן הנוהג של עצמות חד'פעמיות שאין המעש בא בעיקבותיהן, ולהתייצב לשרות פעיל.

אָבָב בַּמַּעֲרִיב